



# Odpowiedzia Energia

III Ogólnopolska Konferencja  
Wartości, relacje biznesowe i społeczne

## Deklaracja w sprawie zrównoważonego rozwoju w branży energetycznej w Polsce

Podsumowanie działań sygnatariuszy



## Sygnatariusze Deklaracji:



## Sygnatariusze prezentujący praktyki:

- po 2 latach od przystąpienia do Deklaracji:



- po roku od przystąpienia do Deklaracji:



# 1.

*Naszą odpowiedzią na wyzwania w zakresie bezpieczeństwa energetycznego i zrównoważonego rozwoju jest zapewnienie sprawnego funkcjonowania rynków, charakteryzujących się w coraz większym stopniu swobodą i otwartością handlu, bezpiecznymi i przejrzystymi regułami inwestowania oraz przejrzystością działania, dobrym zarządzaniem i efektywną konkurencją.*

# Pierwsza zasada deklaracji



## Sprzedaż energii przez platformy handlowe

- EDF aktywnie uczestniczy w budowaniu rynku energii sprzedając wyprodukowaną energię poprzez Giełdę oraz inne Internetowe Platformy Handlowe. Promuje stosowanie w relacjach handlowych umów opartych o międzynarodowy standard EFET.
- **Efekt:** Przyczynianie się do zwiększenia płynności i transparentności rynku energii.



## Wspieranie towarzystw branżowych

- EDF poprzez swoich przedstawicieli wspiera towarzystwa branżowe w zakresie działań na rzecz rozwoju rynku i efektywnej konkurencji.
- **Efekt:** Uczestnictwo w opracowaniu m.in. standardu Umowy Kompleksowej, „Dobrych praktyk sprzedawców energii elektrycznej i operatorów systemów dystrybucyjnych”, raportu o stanie rynku energii elektrycznej w Polsce



## Strategia Korporacyjna Grupy TAURON na lata 2011-2015 z perspektywą do roku 2010

- Strategia Korporacyjna koncentruje się na: wzroście w najbardziej atrakcyjnych obszarach działalności, efektywności operacyjnej i inwestycyjnej na poziomie najlepszych praktyk, zarządzaniu ekspozycją na ryzyka rynkowe i regulacyjne oraz budowie efektywnej organizacji. Strategia odpowiada na najważniejsze wyzwania rynkowe, ma zdefiniowane priorytety strategiczne, które mają swoje odzwierciedlenie w poszczególnych obszarach biznesowych.
- **Efekt:** Skuteczne wdrożenie strategii w pełnym łańcuchu wartości poprawi pozycję Grupy TAURON wśród wiodących firm energetycznych w regionie, zapewniając zwrot zainwestowanego kapitału dla akcjonariuszy.

# Pierwsza zasada deklaracji



## Przystąpienie do Towarowej Giełdy Energii i Towarzystwa Obrotu Energią

- Przystąpienie do TGE w marcu 2011r. było finalizacją procesu akcesyjnego rozpoczętego w 2010r. Towarowa Giełda Energii od ponad 10 lat prowadzi rynki obrotu energią elektryczną, na których handluje zdecydowana większość przedsiębiorstw zajmujących się wytwarzaniem i obrotem prądu w Polsce. Cele statutowe TOE to m.in. działanie na rzecz rozwoju konkurencyjnego rynku energii w Polsce.
- **Efekt:** możliwość prowadzenia handlu energią w ramach Rynku Dnia Następnego jak i Rynku Terminowego, możliwość wykorzystywania połączenia ze Szwecją, udostępnionego na TGE w ramach tzw. Market Coupling, potwierdzenie transparentności oraz kierowania się zasadami etyki w prowadzonej przez firmę działalności handlowej.



## Konsultacje w projekcie budowa nowej architektury rynku energii elektrycznej

- W ramach projektu realizowanego przez zespół Doradczy ds. zmian w funkcjonowaniu rynku energii elektrycznej przy Ministerstwie Gospodarki. Eksperti GDF SUEZ Energia Polska S.A. biorą udział w pracach zespołu Doradczego jako przedstawiciele TOE i TGPE. Projekt jest realizowany przez PSE Operator.
- **Efekt:** Konsultacje, uwagi i komentarze do wykonanego w pierwszym etapie prac raportu dot. mechanizmu bilansowania zasobów krajowego systemu elektro-energetycznego. Projekt jest w trakcie realizacji.

# Pierwsza zasada deklaracji



## Kodeks etyczny

- GAZ-SYSTEM S.A. wdrożył Kodeks Etyczny, który definiuje zasady etycznego postępowania oraz podkreśla kluczową rolę wartości, które wyznaczają sposób działania i podejmowania decyzji w Spółce. Są nimi: odpowiedzialność, zaangażowanie, profesjonalizm, praca zespołowa oraz szacunek. Wdrożenie tego dokumentu w GAZ-SYSTEM S.A. świadczy także o budowaniu pożądanej kultury etycznej w organizacji. Firma z wyraźnie określonym systemem wartości i zdefiniowanymi standardami postępowania staje się bardziej przewidywalna i wiarygodna zarówno dla klientów, inwestorów, partnerów biznesowych, jak i dla swoich pracowników. Obecnie trwa wewnętrzna akcja informacyjna na temat wartości firmowych i obowiązujących zasad.
- Efekt:** Aktywne zaangażowanie pracowników w określenie wartości.



## Program CSR dla Operatora Gazociągów Przesyłowych GAZ-SYSTEM S.A.

- Program został Przyjęty przez Zarząd GAZ-SYSTEM S.A. w grudniu 2009 r. Dokument opiera się na strategii korporacyjnej oraz misji i wizji, które odwołują się do zasad społecznej odpowiedzialności biznesu. Określa cele komunikacyjne, grupy docelowe oraz założenia strategiczne. Program CSR opiera się na trzech filarach (projekty ekologiczne, program edukacyjno-informacyjny, zaangażowanie pracowników). Program wskazuje też sposoby raportowania, które oparte są o wytyczne Global Reporting Initiative.
- Efekt:** Wdrożono pierwsze projekty CSR: np. konkurs dla pracowników „Zielone jest piękne”, Fundusz Naturalnej Energii, podpisano porozumienie o współpracy z AGH

# Pierwsza zasada deklaracji



Polskie Sieci Elektroenergetyczne  
Operator S.A.

## Strategia Polskich Sieci Elektroenergetycznych Operator S.A. do 2020 roku

- PSE Operator przyjął 20 kwietnia 2011 r. strategię biznesową, uwzględniającą perspektywę Zrównoważonego Rozwoju.
- Kierunki działań strategicznych w szczególności wynikają z roli i miejsca PSE Operator zdefiniowanego w regulacjach prawnych i dokumentach korporacyjnych.
- Misja PSE Operator S.A. :  
Działając z poszanowaniem zasad zrównoważonego rozwoju zapewniamy niezawodną i efektywną pracę systemu elektroenergetycznego w obszarze działania PSE Operator S.A., tworzymy warunki dla rozwoju odnawialnych źródeł energii, zapewniając naszym pracownikom możliwości rozwoju zawodowego.
- **Efekt:** Włączenie zasad Zrównoważonego Rozwoju do strategii biznesowej Spółki oznacza wzmocnienie wartości PSE Operator w świadomości kluczowych interesariuszy Spółki.



Polskie Sieci Elektroenergetyczne  
Operator S.A.

## Koncepcja kierunków, celów i programów Zrównoważonego Rozwoju PSE Operator

- Przyjęta przez Zarząd koncepcja zawiera propozycje programów dla wskazanych priorytetowych obszarów zrównoważonego rozwoju (Odpowiedzialny Inwestor, Solidny Pracodawca), które wynikają z celów strategicznych Spółki, są zgodne z jej zadaniami i obowiązkami określonymi w ustawie Prawo energetyczne jak również wpisują się w obszary inicjatyw podpisanej deklaracji.
- Równocześnie z Koncepcją kierunków, celów i programów zrównoważonego rozwoju PSE Operator przyjęta została trójpoziomowa struktura zarządzania. Struktura obejmuje trzy poziomy: poziom strategiczny - Zarząd PSE Operator, poziom zarządzający -Komitet Sterujący i Samodzielne Stanowisko ds. Zrównoważonego Rozwoju , poziom operacyjny - Zespół Wykonawczy, (działający w grupach).
- **Efekt:** Uruchomienie nowych projektów/inicjatyw z obszaru Odpowiedzialny Inwestor (tj. pilotażowy program grantowy Sieć dobrych pomysłów, ogólnopolski program Bezpieczniej z prądem) i Solidny Pracodawca (przystąpienie do prac nad opracowaniem Kodeksu Etycznego).

# Pierwsza zasada deklaracji



Polskie Sieci Elektroenergetyczne  
Operator S.A.

## Budowa nowej architektury ryнку energii elektrycznej

- Projekt obejmuje reformę krajowego rynku energii elektrycznej. W ramach realizacji projektu powołany został Zespół doradczy ds. zmian w funkcjonowaniu rynku energii elektrycznej przy Ministerstwie Gospodarki. Zespół przygotował dokument pt. Program przebudowy architektury hurtowego rynku energii elektrycznej w Polsce. Program ten określa podstawowe cele i kierunki rozwoju nowej architektury hurtowego rynku energii elektrycznej oraz ramowy zakres działań, które będą realizowane w ramach reorganizacji hurtowego rynku energii elektrycznej w Polsce. PSE Operator aktywnie uczestniczy w pracach tego Zespołu.
- Główne działania projektowe skierowane są na:
  - udziale w przygotowaniu oraz we wdrożeniu reformy krajowego rynku energii elektrycznej, zapewniającego efektywne funkcjonowanie KSE (w krótkim i długim horyzoncie czasu),
  - podjęciu długookresowej i stabilnej współpracy z wiodącymi jednostkami naukowo-badawczymi celem zapewnienia OSP odpowiedniego wsparcia w zakresie wdrażania i rozwoju rynkowych zasad zarządzania pracą KSE.

- **Efekt: Model nowego rynku** zapewni w szczególności:
  - optymalne wykorzystywanie istniejących źródeł wytwórczych oraz sieci elektroenergetycznych do realizacji bieżących dostaw energii elektrycznej do odbiorców.
  - poprawne warunki do integracji rynku krajowego z rynkiem europejskim.



# 2.

*Jesteśmy gotowi rozwijać działania na rzecz dalszej poprawy bezpieczeństwa i higieny pracy. Ponadto wspieramy rozwój naszych pracowników, a także działamy na rzecz równości płci w naszej branży poprzez realizację programów, które mają na celu wyrównanie szans rozwoju kobiet i mężczyzn w miejscu pracy.*

# Druga zasada deklaracji



## Zintegrowany System Zarządzania Zasobami Ludzkimi

- Strategia reguluje podstawowe kwestie związane z:
  - rekrutacją, selekcją i adaptacją pracowników
  - zarządzaniem wiedzą i karierą
  - współpracą z uczelniami wyższymi
  - systemem ocen pracowniczych,
  - Kodeksem etyki biznesowej
- **Efekt:** Rozpoczęto wdrażanie zapisów strategii HR poprzez odpowiednie regulacje wewnętrzne



## Działalność sieci BHP

- W ramach EDF w Polsce działa sieć BHP, w skład której wchodzi przedstawiciele wszystkich spółek Grupy EDF. Prace realizowane w ramach sieci mają na celu określenie najlepszych praktyk, standardów bezpieczeństwa i działań zapobiegawczych dla jednostek produkcyjnych.
- **Efekt:** Wypracowanie 10 nowych procedur i standardów bezpieczeństwa dla całej Grupy EDF w Polsce nowy system pozwoleń na prace
- Pozostałe inicjatywy w zakresie BHP: system pozwoleń na pracę, badanie postrzegania bezpieczeństwa przez pracowników, audit zarządzania bezpieczeństwem
- **Efekt:** Poprawa analizy ryzyk, wdrożenie zapobiegawczych środków prewencyjnych, poprawa nadzoru i komunikacji w spółkach produkcyjnych

# Druga zasada deklaracji



## Nagroda Bezpieczeństwa Fortum

- Naszym celem jest zapewnienie naszemu personelowi bezpiecznych miejsc pracy. Nagroda ma zachęcić pracowników do indywidualnej troski o bezpieczeństwo. Jest przyznawana co roku zespołowi oraz osobie za doskonałe osiągnięcia w obszarze bezpieczeństwa pracy. Kryteria wyłaniania zwycięzców obejmują doskonałą historię BHP, tworzenie najlepszych praktyk BHP oraz angażowanie całej organizacji w wysiłki na rzecz zwiększenia bezpieczeństwa. Duże znaczenie mają także innowacyjne prace rozwojowe.
- **Efekt:** ilość wypadków przy pracy co roku sukcesywnie maleje. W 2010r. w Europie osiągnięto najlepsze wyniki w zakresie bezpieczeństwa (mierzone jako LWIF od początku działalności firmy)

## GDF SUEZ Program poprawy BHP

- W 2010r. program obejmował 24 zadania na rzecz zapobiegania wypadkom i chorobom zawodowym, zarówno zadania roczne i wieloletnie. Wartość prac zrealizowanych z Programu Poprawy BHP w 2010 roku wyniosła - 11 256 472,97 zł. Po aktualizacji Program Poprawy BHP na 2011 rok zawiera 21 zadań do realizacji. Ponadto realizowane są działania, w ramach komunikacji wewnętrznej, mające na celu podniesienie świadomości pracowników.
- **Efekt:** W wyniku przeprowadzonych działań zmniejszono zagrożenia związane z: mikroklimatem gorącym, potknięciem się i upadkiem na tym samym poziomie, hałasem, kontaktem z rozgrzаныmi powierzchniami i gorącymi czynnikami, zapyleniem, upadkiem osób z wysokości. Podniesienie świadomości z zakresu bezpieczeństwa pracy wśród załogi Elektrowni – od 2008 roku zero wypadków przy pracy.

# Druga zasada deklaracji



## Badanie Satysfakcji Pracowników PGNiG SA

- Było to pierwsze tak kompleksowe badanie satysfakcji pracowników PGNiG, objęło wszystkich pracowników Centrali, Oddziałów, Gazowni i Biur Obsługi Klienta. W badaniu wzięło udział ponad **50 % pracowników**.
- Podstawowym celem badania było określenie stopnia zadowolenia pracowników PGNiG SA, a przy tym:
  - identyfikacja czynników mających wpływ na satysfakcję;
  - zdefiniowanie przez pracowników mocnych i słabych stron PGNiG SA jako pracodawcy;
  - zdefiniowanie obszarów wymagających poprawy celem podniesienia satysfakcji oraz poziomu lojalności;
  - weryfikacja wartości wybranych do Kodeksu Wartości PGNiG i wskazanie obszarów, które należy objąć Kodeksem.

- **Efekt:** Wyniki badania są źródłem cennych informacji o tym, jak pracownicy postrzegają naszą firmę. Z drugiej strony, odpowiedzi budują też nasz „portret własny” pokazujący, jacy jesteśmy my – pracownicy PGNiG. Jaki mamy stosunek do pracy, jakie wartości cenimy, co wzbudza nasz sprzeciw. Przedsięwzięcie będzie powtarzane w latach kolejnych.



## 21 pracowników GK PGNiG ukończyło podyplomowe studia odpowiedzialnego biznesu na Akademii L. Koźmińskiego

- Podczas dwóch semestrów zajęć pracownicy mogli nie tylko uczestniczyć w zajęciach praktycznych, poświęconych planowaniu, budowaniu i komunikacji strategii CSR, ale także zapoznać się z szerszym kontekstem CSR. Wszystkie osoby ukończyły pierwsze w Polsce studia poświęcone CSR w czerwcu 2010r.
- **Efekt:** Studia znacznie pogłębiły wiedzę pracowników w obszarze CSR wpłynęły na lepszy kontakt w zakresie realizacji strategii CSR z tymi osobami, ułatwiły edukowanie pozostałych pracowników w jednostkach, w których pracują absolwenci.

# Druga zasada deklaracji



**PGNiG SA Oddział Zielona Góra  
oraz Sp. Poszukiwania Naftowe  
„Diament” - umowa w zakresie  
organizacji i kształcenia w  
zawodach technik wiertnik i technik  
górnictwa otworowego z Zespołem  
Szkół Ponadgimnazjalnych w  
Grodzisku Wielkopolskim**

- Zaangażowanie firm dotyczy wspierania młodzieży, dostarczenia wykładowców, materiałów dydaktycznych i technicznych.
- **Efekt:** Dzięki tej inicjatywie zapewniono podtrzymanie rozwoju działalności poszukiwawczo-wydobywczej w tym rejonie, przygotowując wykwalifikowanych pracowników średniego szczebla technicznego, eliminując tym samym ryzyko bezrobocia i upadku gałęzi przemysłu na terenie.



**Analiza stanu bhp i ochrony  
ppoż. oraz planowane  
zadania mające na celu  
poprawę warunków bhp  
i ochrony ppoż. w PSE  
Operator S.A.**

- Spółki obszarowe GK PSE Operator planują i realizują coroczne Plany poprawy bhp na terenie zarządzanych przez nich obiektów elektroenergetycznych oraz tworzą na ich podstawie coroczne Sprawozdania z realizacji ww. planu poprawy bhp oraz zbiorcze dane statystyczne. Wszystkie dokumenty są opiniowane przez centralę (PSE Operator) i na ich podstawie opracowywany jest corocznie dokument Analiza stanu bhp i ochrony ppoż. oraz planowane zadania mające na celu poprawę warunków bhp i ochrony ppoż. w PSE Operator S.A.
- **Efekt:** Zwiększenie poziomu bezpieczeństwa pracy, eliminacja potencjalnych zagrożeń, zmniejszenie wypadkowości.

# Druga zasada deklaracji



## Dzień BHP

- Jedną z praktyk podjętych przez koncern w 2010 r. było zorganizowanie po raz pierwszy dla pracowników Dnia BHP. Można było skorzystać z porad dotyczących zdrowia i zbadać swoje parametry zdrowotne. Zwrócono również uwagę jak niebezpiecznie może być podczas prowadzenia pojazdu. Przeprowadzono także pokaz sprzętu stanowiącego wyposażenie ochrony spółki.
- Przedstawiono archiwalną dokumentację, galerie plakatów i zdjęć pt. „BHP dawniej i dziś” z czasów Rafinerii Gdańskiej i Grupy LOTOS. Rodzice przypomnieli sobie podstawowe zasady ratowania życia dzieci, a dla zainteresowanych specjaliści wygłosili prelekcję na temat cukrzycy. Na terenie zakładu wyświetlone były filmy poświęcone tematyce BHP. Dodatkowym punktem programu były konkursy BHP i nagrody za bezpieczną pracę.
- **Efekt:** W 2010 r. w Grupie LOTOS odnotowano spadek liczby wypadków przy pracy i wartości wskaźnika LTIF (na 1 mln przepracowanych godzin) w stosunku do 2009 r. Wpływ na to ma zwiększona świadomość pracowników dotycząca bezpieczeństwa pracy wynikająca m.in. z organizowanych na dużą skalę działań na rzecz podnoszenia świadomości, wzrostu zaangażowania i budowania kultury bezpieczeństwa pracy.

# Druga zasada deklaracji



## Odzież ochronna

- Ponad 1200 pracowników zostało wyposażonych w nowe obuwie robocze i odzież ochronną wykopną z materiału Nomex®. Odzież chroni pracowników narażonych na ryzyko wystąpienia wybuchu łatwopalnych substancji w tym gazu ziemnego. Właściwości ochronne odzież tej klasy nie zmieniają się w trakcie jego użytkowania przez wiele lat. GAZ-SYSTEM S.A jest jedyną w Polsce firmą z branży gazowniczej, która wyposażyła swoich pracowników w odzież o takim wysokich właściwościach ochronnych.
- **Efekt:** Przy dobrym komforcie użytkowania wysoki stopień zabezpieczenia pracowników przed oparzeniami.



## Lider Bezpečnej Pracy

- GAZ-SYSTEM S.A. został przyjęty do Forum Liderów Bezpečnej Pracy w 2011 r. na podstawie oceny:
  - aktualnego stanu warunków bezpieczeństwa i higieny pracy, a zwłaszcza charakteru oraz poziomu występujących zagrożeń i uciążliwości związanych z prowadzoną działalnością, a także stwarzanego przez nie ryzyka zawodowego,
  - efektywności zarządzania bezpieczeństwem i higieną pracy,
  - prowadzonych modernizacji, rozbudowy i innych działań związanych z kształtowaniem warunków pracy oraz
  - innych aspektów związanych z kształtowaniem warunków pracy
- **Efekt:** Potwierdzenie dbałości o właściwe warunki pracy.

# Druga zasada deklaracji



## Badanie Najlepsi Pracodawcy 2011 wg Aon Hewitt

- GAZ-SYSTEM S.A. zajął pierwsze miejsce w kategorii „Dużych firm” w badaniu Najlepsi Pracodawcy 2011 w Europie Środkowo-Wschodniej i drugie miejsce w kategorii „Duże firmy” w Polsce w rankingu przeprowadzonym przez firmę Aon Hewitt. Wskaźnik zaangażowania pracowników GAZ-SYSTEM S.A. wyniósł 80 %, co oznacza że większość zatrudnionych wypowiada się pozytywnie na temat spółki oraz pragnie w niej pozostać.
- Do najmocniejszych stron GAZ-SYSTEM S.A., pracownicy zaliczyli:
  - dobrą reputację firmy na rynku,
  - warunki pracy dostosowane do potrzeb poszczególnych stanowisk,
  - możliwość zachowania równowagi między pracą a życiem osobistym,
  - wysoką jakość oferowanych przez firmę produktów.
- **Efekt:** Wzrost reputacji firmy wśród pracowników i wśród klientów.



# 3.

*Uznajemy potrzebę budowania rynku odbiorców na otwartym rynku energii i gazu, na którym skutecznie realizowane są ich prawa. Ponadto dbamy o naszych klientów, z uwzględnieniem odbiorców wrażliwych społecznie poprzez wypracowanie programów pomocy ułatwiających im dostęp do energii. Jesteśmy gotowi do aktywnej współpracy w tym zakresie z urzędami administracji państwowej, samorządowej oraz sektorem pozarządowym.*

# Trzecia zasada deklaracji



## Grupa robocza ds. CSR przy Ministerstwie Gospodarki

- GAZ-SYSTEM S.A. jest zaangażowany w prace grupy roboczej ds. CSR powołanej przy Ministerstwie Gospodarki. Spółka aktywnie działa w podgrupie odpowiedzialne inwestycje infrastrukturalne. Zadaniem grupy roboczej jest wypracowanie rekomendacji w zakresie efektywnego wdrożenia koncepcji społecznie odpowiedzialnego inwestowania w Polsce. Spółka brała udział w pracach związanych z opracowaniem Podręcznika Konsultacji Społecznych Inwestycji Infrastrukturalnych dla Przedsiębiorstw
- Efekt:** Opracowano Podręcznik Konsultacji Społecznych przy inwestycjach infrastrukturalnych



## Pomoc powodzianom

- W czerwcu 2010 roku Fortum podarowało wsi Juliszew-Sady w gminie Słubice 30 profesjonalnych osuszaczy budowlanych. W ten sposób w ciągu wakacji osuszono niemal wszystkie budynki w sołectwie, które było najbardziej dotknięte powodzią w całej gminie Słubice. Następnie osuszacze przekazano gminie Gąbin, natomiast druga połowa trafiła do innych sołectw w gminie Słubice. Do akcji włączyła się także firma energetyczna sprzedająca energię elektryczną mieszkańcom gminy Słubice, która wypłaciła ekwiwalent rachunków za energię zużytą przy osuszaniu budynków.
- Efekt:** Wypracowano projektu najskuteczniejszej pomocy, dzięki szybkiej reakcji i współpracy władz lokalnych z firmami energetycznymi. W ten sposób wiele rodzin z obszarów dotkniętych żywiołem uratowało swoje domy przed zniszczeniem.

# Trzecia zasada deklaracji



## Akcja „Podaj Dalej Ciepło”

- Akcja polega na zaangażowaniu szerokiej społeczności internetowej w wybór organizacji pozarządowej niosącej pomoc najbardziej potrzebującym, która otrzyma od spółki wsparcie finansowe na pokrycie rachunków za ogrzewanie.
- **Efekt:** Trzem organizacjom przyznano wsparcie finansowe na pokrycie rachunków za ciepło produkowane w EC Wybrzeże.



## Promocja „Dbamy o Naszych Odbiorców”

- Działanie realizowane we współpracy z Miejskim Ośrodkiem Pomocy Społecznej (Wrocław) oraz Gminnym Ośrodkiem Pomocy Społecznej (Siechnice). Dokonano wyboru klientów o niskich dochodach, którzy otrzymali kupony umożliwiające obniżenie rachunków za ogrzewanie.
- **Efekt:** Przyznano ponad 80 kuponów



## Program pomocy społecznej

- EC Zielona Góra podpisała z Prezydentem miasta porozumienie w sprawie pomocy społecznej mieszkańcom Zielonej Góry znajdującym się w trudnej sytuacji materialnej korzystającym z ciepła sieciowego.
- **Efekt:** Spółka przekazała poprzez Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej darowiznę w kwocie 80 tys. zł. Z pomocy skorzystało 246 rodzin

# Trzecia zasada deklaracji



## Opracowanie nowej ustawy – Prawo energetyczne (projekt realizowany przez MG)

- Uczestniczymy w pracach nad nową ustawą - Prawo energetyczne, wdrażającą m.in. przepisy 3-go pakietu legislacyjnego UE. W ramach działań TOE, TGPE oraz KPP Lewiatan postulowaliśmy m.in. jednoznaczne uregulowanie funkcjonowania w elektroenergetyce polskiej umów kompleksowych, generalnych umów dystrybucyjnych, funkcji sprzedawcy z urzędu, miejsca i roli Prezesa URE w polskim i europejskim systemie regulacji, a także uproszczenie obszaru działania energetyki przemysłowej. Popieramy inicjatywy dotyczące odbiorców wrażliwych i uczestniczymy w konsultacjach proponowanych rozwiązań.
- **Efekt:** Prace nad nową ustawą – Prawo energetyczne są w trakcie realizacji. Wzorzec GUD został uzgodniony i zaakceptowany przez Prezesa URE do realizacji przez operatorów systemów dystrybucyjnych.



## Dobre Praktyki Sprzedawców energii elektrycznej i Operatorów Systemów Dystrybucyjnych

- Przyjęliśmy wytyczne Prezesa URE „Dobre Praktyki Sprzedawców energii elektrycznej i Operatorów Systemów Dystrybucyjnych”
- Przyjęcie wytycznych w zakresie:
  - przejrzystości faktur
  - kompletności danych na fakturze pozwalających na identyfikację wszystkich pozycji kosztowych
  - przyjmowania skarg i wniosków
  - umów zgodnych z prawem
  - rozkładania należności na raty
- **Efekt:** Sukcesywna poprawa komunikacji z klientem. Identyfikacja odbiorców wrażliwych – współpraca z ośrodkami pomocy społecznej, propozycje rozłożenia zadłużenia na raty, informowanie o stanie zadłużenia.

# Trzecia zasada deklaracji



## Projekt Smart Grid

- **Smart Grid** jest koncepcją obejmującą szereg obszarów funkcjonowania systemu elektroenergetycznego, w szczególności dotyczy to obszarów:
  - sieci przesyłowej;
  - generacji rozproszonej, w tym odnawialnych źródeł energii;
  - popytu odbiorców.
- Realizacja koncepcji Smart Grid opiera się o komunikację wszystkich elementów sieci elektroenergetycznej zapewniając poprawę efektywności, integrację źródeł generacji rozproszonej i uwzględnienie popytu odbiorców. Działania projektowe będą skoncentrowane na poprawie bezpieczeństwa pracy Krajowego Systemu Elektroenergetycznego (KSE).
- **Projekt Smart Grid obejmuje podprojekty:**
  - Inteligentne sieci przesyłowe
  - System zarządzania popytem na rynku elektroenergetycznym
  - System zarządzania generacją rozproszoną i magazynowania energii
  - System monitorowania obciążalności linii
  - Wdrożenie modelu rynku danych pomiarowych i utworzenie podmiotu obsługującego centralne repozytorium danych pomiarowych
  - Smart Gmina/Region

**Efekt:** Podniesienie poziomu niezawodności zaopatrzenia w energię elektryczną odbiorców końcowych, przy umiarkowanym wzroście kosztów oraz dbałości o środowisko naturalne.



Polskie Sieci Elektroenergetyczne  
Operator S.A.

## Grupa robocza ds. CSR przy Ministerstwie Gospodarki

- PSE Operator S.A. aktywnie uczestniczy w pracach grupy roboczej ds. odpowiedzialnych inwestycji, funkcjonującej w ramach powołanego Zespołu ds. Społecznej Odpowiedzialności Przedsiębiorstw (stanowiącego organ pomocniczy Prezesa Rady Ministrów). Kluczowym zadaniem grupy roboczej jest wypracowanie rekomendacji w zakresie promocji i efektywnego wdrożenia koncepcji społecznie odpowiedzialnego inwestowania w Polsce. Spółka przygotowywała informacje, zgłaszała uwagi i komentarze do opracowania Podręcznik Konsultacji Społecznych przy inwestycjach infrastrukturalnych.
- **Efekt:** Powstał Podręcznik Konsultacji Społecznych przy inwestycjach infrastrukturalnych.

# Trzecia zasada deklaracji



## Wprowadzenie nowoczesnego narzędzia samoobsługi klienta - e-faktury w gazowni szczecińskiej

- Od września 2009r. do końca roku 2010r. zgody na doręczanie dokumentów w formie elektronicznej wyraziło **około 10.000**. Ilość ta powoduje, że w poszczególnych miesiącach generowanych jest od **5.000 do 12.000 stron faktur elektronicznych oraz 300 do 1.000 szt.** wezwań elektronicznych zamiast wysyłania tej samej ilości dokumentów papierowych.
- **Efekt:** Poza nowoczesnością i przyjaznością dla Klientów, podkreślenia wymaga aspekt ekonomiczny

# 4 ●

*Uznajemy wagę angażowania szerokiego grona interesariuszy w prowadzenie naszej działalności i zasięgania opinii społeczności lokalnych. Pozwoli to nam wzmocnić pozytywne oddziaływanie branży na otoczenie społeczne i środowisko naturalne oraz ułatwi znalezienie odpowiedzi na wyzwania, które na nas czekają.*

# Czwarta zasada deklaracji



## „Przegląd zaangażowania społecznego ENEA S.A. w latach 2007 -2009”

- Analiza sytuacji w spółce, w tym przede wszystkim analiza zaangażowania społecznego firmy były pierwszym krokiem na drodze do budowania strategii CSR. Wyniki analizy zostały zakomunikowane w formie Przeglądu. Jednocześnie Przegląd pozwolił na edukację i zaangażowanie pracowników w zakresie mapowania i budowania relacji z interesariuszami, rozumienia zasad i praktycznych aspektów funkcjonowania firmy odpowiedzialnej społecznie. W proces zaangażowano interesariuszy, przeprowadzono z nimi rozmowy na temat współpracy ze spółką. Pytano o potrzeby i ich dotychczasowy poziom realizacji.
- **Efekt:** Wydanie „Przeglądu zaangażowania społecznego ENEA S.A. w latach 2007 -2009” oraz budowa „Polityki zaangażowania społecznego Grupy ENEA”.



## Wspieranie sportu

- Wspieranie klubów sportowych dla dorosłych, dzieci i młodzieży ze szczególnym uwzględnieniem sportu osób niepełnosprawnych, m.in. Międzynarodowy Turniej Tenisa na Wózkach Wrocław Cup, Międzynarodowy Integracyjny Konkurs Tańca Towarzyskiego o Puchar Kogeneracji „Pergola”.
- **Efekt:** Integracja młodzieży niepełnosprawnej (wyrównywanie szans)



## Ochrona bioróżnorodności

- Zachowanie bioróżnorodności stało się jednym z celów zawartych w Politykach Środowiskowych spółek wytwórczych Grupy EDF.
- **Efekt:** Spółki analizują wpływ swojej działalności na zachowanie bioróżnorodności. Realizują zadania zapewniające jej zachowanie oraz uwzględniają działania kompensacyjne w przedsięwzięciach inwestycyjnych.



# Czwarta zasada deklaracji



## PGNiG SA Oddział w Sanoku - utworzenie w 2010 roku Oddziałowego Forum Wymiany Informacji

- Forum jest narzędziem analizy klimatu społecznego wobec planowanych inwestycji. Różne służby oddziału spotykają się w ramach Forum kilka razy do roku. Ustalają wtedy konieczne działania, w szczególności komunikacyjne czy organizacyjne, które, skierowane do społeczności i władz lokalnych, eliminują trudności i zyskują przychylność dla projektowanych inwestycji
- **Efekt:** Dobry klimat wymiany informacji, współpracy, angażowania istotnych Interesariuszy, poznawanie i uwzględnianie ich opinii.



## PGNiG SA Oddział w Odolanowie – współorganizator IV. Forum Pracodawców w listopadzie 2010r.

- Spotkanie, w którym wzięli udział przedstawiciele firm z całego regionu Południowej Wielkopolski, miało na celu wymianę doświadczeń ułatwiających prowadzenie działalności zgodnie z wymaganiami prawa, a także zmierzających do poprawy bezpieczeństwa pracy i eliminacji zagrożeń. Partnerami wydarzenia były Regionalna Izba Gospodarcza i Państwowa Inspekcja Pracy.
- **Efekt:** Dobry klimat wymiany informacji, współpracy, angażowania istotnych Interesariuszy.

# Czwarta zasada deklaracji



## Badania opinii na temat Fortum

- Na przełomie roku 2010 i 2011 a następnie na przełomie kwietnia i maja 2011 roku przeprowadzono dwa badania wśród interesariuszy Fortum. W przypadku pierwszego uczestnikami byli pracownicy, klienci B2B oraz przedstawiciele władz. Celem projektu było zdobycie wiedzy na temat pozycji firmy na rynku i jej atrybutów z punktu widzenia uczestników badania. W przypadku drugiego uczestnikami byli w/w oraz klienci B2C, organizacji pozarządowych oraz liderzy opinii. Badanie miało na celu dostarczenie wiedzy na temat postrzegania firmy przez jej interesariuszy oraz sprawdzenie satysfakcji klienta.
- **Efekt:** poznanie oceny różnych aspektów działalności firmy z punktu widzenia otoczenia i pracowników oraz uzyskanie wiedzy na temat postrzegania działalności firmy, co daje możliwość w przyszłości lepiej sprostać oczekiwaniom swojego otoczenia i rozwoju w obszarach, które wymagają ulepszeń zdaniem zainteresowanych.



## Współpraca ze związkami zawodowymi

- Zarząd GDF SUEZ Energia Polska współpracuje z władzami związków zawodowych w oparciu o wzajemne zrozumienie i wolę współpracy, oraz z poszanowaniem postanowień ustawy o związkach zawodowych. Wszystkie kwestie wymagające uzgodnień ze stroną związkową są konsultowane. Zarząd GDF SUEZ Energia Polska stwarza związkom odpowiednie warunki umożliwiające prowadzenie działalności.
- **Efekt:** W okresie ostatnich miesięcy konsultowano bądź uzgadniano ze związkami zawodowymi min.:
  - Ocenę realizacji Pakietu Socjalnego,
  - Wskaźnik wzrostu przeciętnych wynagrodzeń,
  - Wydatki z Funduszu Socjalnego,
  - Realizację Programu Ochrony Zdrowia,

# Czwarta zasada deklaracji



## Spotkania z władzami lokalnymi

- Spółka dokłada wszelkich starań, aby podejmowane działania inwestycyjne w zakresie rozbudowy systemu przesyłowego były w pełni rozumiane i akceptowane, realizowane z poszanowaniem środowiska oraz stwarzały szansę na to, by dany region stał się znaczącym beneficjentem wdrażanych projektów. Realizując powyższe założenia GAZ-SYSTEM S.A. był pomysłodawcą spotkań regionalnych (w Szczecinie, Gdańsku, Poznaniu oraz Wrocławiu), w których uczestniczyli przedstawiciele władz lokalnych, organów administracji państwowej i samorządu terytorialnego. Na spotkaniach przedstawiano plany rozbudowy sieci rurociągów w poszczególnych regionach oraz wysłuchano opinii i oczekiwań bezpośrednich interesariuszy działań GAZ-SYSTEM S.A.
- **Efekt:** poprawa relacji z władzami lokalnymi



## Akcja informacyjna związana z budową gazociągu Świnoujście-Szczecin i Tłoczni gazu w Goleniowie

- GAZ-SYSTEM S.A. przyjął Plan komunikacji, który zakłada zwiększenie wiedzy o prowadzonej inwestycji, rzetelne, kompleksowe i aktualne informowanie o postępach w realizacji poszczególnych etapów inwestycji, otwartość komunikacyjną, uświadomienie interesariuszom zewnętrznym korzyści wynikających z realizacji inwestycji oraz zbudowanie wizerunku inwestycji jako elementu zrównoważonego rozwoju regionu.
- **Efekt:** Przekazano kompleksową informację do właścicieli gruntów oraz władz lokalnych. W ramach akcji przeprowadzono działania: stworzono dedykowaną zakładkę internetową o projekcie, ulotki i plakaty o inwestycji przekazane do urzędów gmin, informacja o inwestycji wysłana do wszystkich właścicieli gruntów na terenie inwestycji, spotkania informacyjne z przedstawicielami władz lokalnych, ulotka do lokalnego dziennika.

# Czwarta zasada deklaracji



## Podręcznik działań promocyjno-informacyjnych dla inwestycji dofinansowanych z POIiŚ

- GAZ-SYSTEM S.A. planuje wybudowanie do 2014 r. ponad 1000 km nowych gazociągów przesyłowych. Budowa gazociągów dofinansowywana jest z funduszy Programu Operacyjnego Infrastruktura i Środowisko. Spółka opracowała Podręcznik działań promocyjno-informacyjnych dla inwestycji dofinansowanych z POIiŚ, który określa zasady prowadzenia wśród społeczeństwa przejrzystych i rzetelnych działań promocyjno-informacyjnych na temat inwestycji GAZ-SYSTEM S.A. dofinansowanych z UE.
- **Efekt:** Stworzenie podręcznika pozwoliło na: włączenie w skład Jednostki ds. Realizacji Projektu osoby odpowiedzialnej za komunikację, określenie grup interesariuszy dla każdej z inwestycji, wskazanie barier i ryzyk komunikacyjnych, określenie rocznych planów komunikacji dla każdej z inwestycji.



## Ogólnopolski program edukacyjny „Bezpieczniej z prądem” – VII edycja

- Podniesienie świadomości właściwego korzystania z urządzeń elektrycznych wśród młodych ludzi oraz promowanie bezpiecznego i racjonalnego użytkowania energii elektrycznej.
- **Efekt:** Włączanie się w kolejną edycję programu zapewnia systematyczny wzrost świadomości wśród młodych ludzi

# Czwarta zasada deklaracji



Polskie Sieci Elektroenergetyczne  
Operator S.A.

## Procedura konsultacji społecznych i Public Relations w procesie inwestycji w sieci przesyłowe

- PSE Operator opracował i przyjął do realizacji 8 grudnia 2010 roku modelową procedurę, która ma na celu uzyskanie jak najwyższego poziomu akceptacji społecznej podczas przygotowania i prowadzenia inwestycji infrastrukturalnych PSE Operator.
- Procedura konsultacji społecznych obliuguje do przygotowywania i wdrożenia dla poszczególnych inwestycji Programu Konsultacji Społecznych.
- **Efekt:** Skuteczne działania komunikacyjne przy poszczególnych inwestycjach PSE Operator.



Polskie Sieci Elektroenergetyczne  
Operator S.A.

## Współpraca z władzami centralnymi i samorządowymi

- PSE Operator na bieżąco współpracuje z władzami centralnymi i samorządowymi w zakresie uzgadniania dokumentów planistycznych. Uzgodnienia mają na celu umieszczenie w najważniejszych dokumentach planistycznych zamierzeń rozwojowych elektroenergetycznej sieci przesyłowej, których realizacja wpłynie m.in. na rozwój gospodarczy w skali kraju, jak również poszczególnych województw i regionów. Przedstawiciele Spółki uczestniczą w spotkaniach na forum Konwentu Marszałków Województw RP oraz Regionalnych Rad ds. Energetyki działających przy władzach samorządowych.
- **Efekt:** uzyskanie akceptacji dla zamierzeń inwestycyjnych.

# Czwarta zasada deklaracji



Polskie Sieci Elektroenergetyczne  
Operator S.A.

## Linie i stacje elektroenergetyczne w środowisku człowieka (książka i folder edukacyjny wydawana cyklicznie)

- Głównym celem opracowania PSE Operator jest prezentacja aktualnego stanu wiedzy na temat oddziaływania na środowisko pola elektromagnetycznego i hałasu, wytwarzanego przez obiekty elektroenergetyczne najwyższych napięć (zarządzane przez PSE Operator).
- Informator jest przydatny dla przedstawicieli samorządów lokalnych i administracji państwowej.
- **Efekt:** Edukacja społeczeństwa o rzeczywistym wpływie linii i stacji elektroenergetycznych na zdrowie ludzi oraz obalanie mitów o rzekomy zagrożeniu.



Polskie Sieci Elektroenergetyczne  
Operator S.A.

## Ogólnopolski program Bezpieczniej z prądem- VI edycja

- Program jest skierowany dla uczniów szkół podstawowych i gimnazjum. Wspólną ideą, która przyświeca programowi jest wychowanie młodych ludzi na świadomych użytkowników energii elektrycznej, dbających o środowisko naturalne.
- W ramach VI edycji przygotowano dla poszczególnych kategorii konkursów następującą tematykę:
  - konkurs plastyczny: Wizyta w krainie przyjaznej energii
  - konkurs literacki: Moja przygoda w świecie energii przyszłości
  - konkurs fotograficzny: Energia elektryczna wokół nas.
- **Efekt:** Zwiększenie bezpieczeństwa użytkowania energii elektrycznej, wzrost świadomości odbiorców.

# 5.

*Uznajemy potrzebę stosowania metod zarządzania łańcuchem wartości opartych na zasadach zrównoważonego rozwoju, w tym partnerskiego traktowania naszych klientów, dostawców i partnerów gospodarczych. Ponadto jesteśmy gotowi do wspierania naszych dostawców i partnerów biznesowych w osiąganiu wysokich standardów w zakresie zrównoważonego rozwoju i odpowiedzialnego biznesu.*

# Piąta zasada deklaracji



## Strategia Korporacyjna Grupy TAURON na lata 2011-2015 z perspektywą do roku 2010

- Dla zapewnienia sprawności i przejrzystości procesów zarządczych w Grupie TAURON przyjęto jednolity podział na Obszary Biznesowe. Trwa proces zmian w organizacji działalności Grupy – docelowo w każdym obszarze biznesowym powstanie jedna spółka co pozwoli na optymalizację funkcjonowania podmiotów wzdłuż całego łańcucha wartości w celu maksymalizacji marży generowanej w całej Grupie.
- **Efekt:** Powstały docelowo spółki w obszarze sprzedaży, obsługi klienta i OZE. Do końca 2011 r. zaplanowano zakończyć proces restrukturyzacji w obszarze wytwarzania, dystrybucji, ciepła, wydobywania.



Spółki EDF zawsze sprawdzają, czy podwykonawcy świadczą wysokiej jakości usługi z poszanowaniem przepisów prawa i obowiązujących norm międzynarodowych (m.in. odnośnie zakazu wykorzystywania do pracy dzieci).

- Dokładają one wszelkich starań, aby umożliwić podwykonawcom i ich pracownikom pracę w warunkach i przy zapewnieniu BHP na najwyższym poziomie pośród operatorów tej branży w danym kraju.
- **Efekt:** Wymagania koncernu dotyczą szczególnie: przestrzegania prawa, dbałości o BHP pracowników podwykonawców, przestrzegania w kontaktach z klientami zasad etycznych, a szczególnie zasad szacunku dla człowieka i uczciwości oraz ochrony środowiska.

### Rada Etyki

- Propagowanie wartości i identyfikowanie problemów natury etycznej, rozwiązywanie zgłoszonych i zidentyfikowanych problemów. Rozwiązywaniem zgłoszonych i zidentyfikowanych problemów Zajmuje się Zarząd wraz z menadżerami. Pracownikom gwarantujemy pełną anonimowość, a nasza misja oparta jest na zaufaniu między nami a pracownikami.



# Piąta zasada deklaracji



## Odnowione wartości Fortum

- W 2011 roku Fortum odnowiło swoje główne wartości. Ponad 3500 pracowników Fortum wzięło udział w ankiecie przeprowadzonej w Intranecie, w której zapytano ich o poglądy na temat działalności przedsiębiorstwa oraz na temat wartości kierujących naszym zachowaniem i ich znaczenia dla powodzenia Fortum. W oparciu o przeprowadzone badanie nasze wspólne wartości zawierają się najlepiej w słowach odpowiedzialność, kreatywność, szacunek i uczciwość.
- **Efekt:** wartości opisują nasz autentyczny sposób myślenia ponieważ wynikają z opinii pracowników



Jakość usług dostarczanych klientom przez GDF Suez Energia Polska S.A. zależy od umiejętności pozyskiwania produktów i usług o najwyższej jakości ze strony naszych dostawców i partnerów zewnętrznych.

- Wybór dostawców w GDF Suez Energia Polska S.A. jest bezstronny i oparty na wysokich wymaganiach merytorycznych. W stosunkach z dostawcami nasza firma przestrzega zasady sprawiedliwości i przejrzystości procesu zakupowego, tak aby zapewnić zachowanie zrównoważonych i obiektywnych relacji z dostawcami.

# Piąta zasada deklaracji



## Zintegrowany system zarządzania

- System jest oparty o normy ISO 9001:2001, ISO 14001:2005, PN-N-18001:2004 stanowi narzędzia realizacji koncepcji odpowiedzialnego biznesu oznacza wiarygodność we wszystkich działaniach oraz budowanie trwałych i przejrzystych relacji z zainteresowanymi stronami. Adresatem systemu zarządzania jakością są przede wszystkim pracownicy GAZ-SYSTEM S.A., jak również Klienci, kontrahenci oraz dostawcy (podwykonawcy).
- **Efekt:** Osiągnięcie przez spółkę pozycji nowoczesnej oraz efektywnie zarządzanej firmy zajmującej się świadczeniem usług przesyłowych na europejskim poziomie z uwzględnieniem ekologicznych i bezpiecznych rozwiązań technologicznych.



Polskie Sieci Elektroenergetyczne  
Operator S.A.

## Program Zgodności

- Aktualizacja Programu Zgodności, który określa obowiązki i reguły postępowania oraz obejmuje m.in. takie sfery zagadnień:
  - eliminacja zachowań i działań prowadzących do traktowania dyskryminacyjnego
  - trwałe zaangażowanie pracowników w realizację Programu
  - udostępnianie informacji przez OSP
  - ochrona informacji sensytywnych
  - wykonywanie przez Inspektora ds. Programu Zgodności obowiązków oraz zadań związanych z wdrożeniem i realizacją Programu, jego monitorowaniem, kontrola i sprawozdawczością
  - regularna sprawozdawczość z realizacji programu.
- **Efekt:** Przestrzeganie zasad związanych z równoprawnym traktowaniem użytkowników systemu .

# 6.

*Uznajemy potrzebę wspólnej promocji energooszczędnych rozwiązań, opracowania i wdrażania czystszych i efektywnych technologii, przewycięzania barier dla inwestycji w sektorze energetyki oraz uwzględniania wpływu na środowisko na każdym etapie realizacji inwestycji.*

# Szósta zasada deklaracji



- Jednym z projektów, które zostały zainicjowane i są prowadzone w PSE Operator, jest testowanie samochodów elektrycznych, których stosowanie jest wysoce komfortowe i nie powoduje emitowania zanieczyszczeń.
- W ramach tego projektu, PSE Operator rozpoczyna eksploatację nowego samochodu elektrycznego - jedyne wyprodukowanego seryjnie w Japonii oraz sprowadzonego i dostępnego w Polsce.
- **Efekt:** Zebranie danych niezbędnych do estymacji przyszłego zapotrzebowania na energię elektryczną przy szerokim użytkowaniu samochodów elektrycznych.



Projekty edukacyjne: „ekologiczni.com.pl” oraz „W kontakcie z naturą”

- Wszystkie działania zaangażowania społecznego ENEA S.A. wynikają z przyjętych w Polityce założeń i obranych kierunków. Należy do nich projekt edukacji ekologicznej „W kontakcie z naturą” kontynuujący i rozwijający uruchomiony przez nas w 2009 roku konkurs „Eko-logiczni.com.pl”. Planowany jest rozwój projektu „W kontakcie z naturą” z udziałem ambasadora naszej marki Michała Żebrowskiego, który zgodnie ze strategią CSR i Polityką będzie angażował i edukował naszych interesariuszy w zakresie ochrony środowiska
- **Efekt:** dostarczają wiedzy na temat energooszczędnych rozwiązań oraz odnawialnych źródeł energii. W tej chwili na stronie [wkontakcieznatura.pl](http://wkontakcieznatura.pl) dostępne są filmy, które w prosty sposób odpowiadają na kwestie związane z energią wiatrową, wodną oraz produkcją prądu i mogą służyć jako materiał na np. zajęcia lekcyjne.

# Szósta zasada deklaracji



## Budowa nowego kotła fluidalnego na biomasę tzw. „Zielonego Bloku”

- Kocioł, w którym spalana byłaby wyłącznie biomasa: leśna – zrębki drzewne w ilości 80% i biomasa pochodzenia rolniczego – agro, w ilości 20%. Wydajność parowa nowego kotła będzie wynosiła 570 t/h przy parametrach 535oC i ciśnieniu 12,75 MPa, co pozwoli na produkcję około 205 MWe zielonej energii na zmodernizowanej turbinie parowej.
- **Efekt:** Uruchomienie nowego kotła fluidalnego oraz wyłączenie z eksploatacji kotła pyłowego na węgiel kamienny EP 650 nr 8 pozwoli na ograniczenie rocznej emisji zanieczyszczeń, maksymalnie o:
  - pył 109 Mg/a,
  - dwutlenek siarki 5 691 Mg/a,
  - dwutlenek azotu 1 701 Mg/a.



## Wprowadzenie na polskie drogi aut elektrycznych Mitsubishi i-MiEV

- Fortum, dążąc do zahamowania emisji dwutlenku węgla generowanej przez ruch uliczny, w lutym 2011r. wprowadziło na polskie drogi 4 auta elektryczne Mitsubishi i-MiEV. Dwa z nich pomagają w pracy straży miejskiej w Częstochowie i we Wrocławiu a dwa pozostałe zasilają flotę Fortum.
- **Efekt:** Samochody elektryczne są rozwiązaniem mającym realny wpływ na poprawę jakości życia mieszkańców poprzez brak emisji CO2 i innych szkodliwych emisji.

# Szósta zasada deklaracji



Program „Ciepła woda użytkowa z miejskiej sieci”

- Likwidacja gazowych podgrzewaczy wody i zainstalowanie systemów podgrzewania wody z produkowanym ciepłem.
- **Efekt:** Poprawa bezpieczeństwa mieszkańców, komfortu użytkowania i niezawodność dostaw. Po wdrożeniu nowego rozwiązania mieszkańcy płacą również niższe rachunki za podgrzewanie wody.

## Patronat Energetyczny.

- Projekt rewitalizacji starych kamienic miejskich Wrocławia: modernizacja rozwiązań energetycznych w Młodzieżowym Ośrodku Socjoterapii z wykorzystaniem źródeł energii odnawialnej, w budynkach przeznaczonych dla osób niewidomych i niedowidzących pod zarządem Biura Marszałka Dolnego Śląska (projekt „Kasztanowa bez barier”) z wykorzystaniem nowoczesnych technologii.
- **Efekt:** Poprawa efektywności energetycznej budynków, uzyskanie oszczędności budżetowych dzięki niższemu zużyciu energii oraz wzrost świadomości ekologicznej



Program 10+

- Program 10+ to największy program inwestycyjny w historii Grupy LOTOS i jednocześnie jedno z największych przedsięwzięć inwestycyjnych w Europie Środkowo-Wschodniej. Grupa LOTOS już na etapie planowania procesów inwestycyjnych wybiera wyłącznie przyjazne środowisku technologie, spełniające wymogi najlepszych dostępnych obecnie technik (tzw. BAT) tj. w przypadku LOTOS: rozwiązania techniczne w zakresie konstrukcji i eksploatacji urządzeń, rozwiązania proceduralne w zakresie eksploatacji urządzeń, wskaźniki zużycia mediów na tonę ropy, wskaźniki emisji do atmosfery na tonę ropy oraz wskaźniki emisji ścieków i odpadów.
- **Efekt:** W 2010 r. dobiegła końca jego realizacja. W ramach Programu 10+ powstał w Gdańsku szereg nowych i zaawansowanych technologicznie instalacji, dzięki którym zdolności przerobowe ropy naftowej **wzrosły o 75%, do poziomu 10,5 mln ton rocznie.** Rafineria gdańska plasuje się na **6. miejscu wśród 106 rafinerii europejskich sklasyfikowanych w ostatniej edycji studium SOLOMONA.**

# Szósta zasada deklaracji



**Fundusz Naturalnej Energii.  
Głównym założeniem konkursu  
jest kształtowanie świadomości  
ekologicznej wśród dzieci  
i młodzieży oraz wykształcanie w  
nich postaw przyjaznych  
środowisku**

- Pierwsza edycja konkursu odbyła się w województwie zachodniopomorskim. W konkursie udział wzięły gminy i szkoły województwa zachodniopomorskiego. Do współpracy przy ocenie nadesłanych prac GAZ-SYSTEM S.A. zaprosił Fundację Nasza Ziemia, ekspertów ds. ekologii z Zachodniopomorskiego Urzędu Wojewódzkiego oraz Wojewódzkiego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej.
- **Efekt:** Pięć najlepszych pomysłów zostało nagrodzonych grantami finansowymi o łącznej wartości 50 000 złotych. Edukacja ekologiczna społeczności lokalnej



*Uznajemy potrzebę zapewnienia bezpieczeństwa energetycznego opartego w możliwie szerokim zakresie na krajowych i ekologicznych źródłach energii, w tym źródłach odnawialnych. W naszej działalności staramy się uczestniczyć w rozwoju odnawialnych źródeł energii oraz uwzględniać możliwości, które dla energetyki odnawialnej tworzą nowe osiągnięcia nauki i techniki oraz konsekwentne i stabilne uwarunkowania regulacyjne. Dostrzegamy jednocześnie wartość współpracy branżowej w celu promowania najlepszych praktyk oraz dzielenia się wiedzą i doświadczeniami w tym zakresie.*



# Siódma zasada deklaracji



## Oferta sprzedaży ekologicznej energii

- TAURON EKO, TAURON EKO Premium Propozycja zakupu energii dla małych i średnich przedsiębiorstw.
- Dzięki niej klienci mogą przyczyniać się do poprawy stanu środowiska naturalnego – z każdej MWh zużytej przez klienta energii zostanie przeznaczona złotówka na sadzenie drzew, przy niższej cenie energii i gwarancji niezmienności ceny przez okres roku.
- Propozycja zakupu energii pozyskiwanej w 100% z odnawialnych źródeł ze szczególnym wskazaniem na Małe Elektrownie Wodne. Proces wytwarzania takiej energii weryfikowany jest przez Polskie Towarzystwo Certyfikacji Energii. PTCE wspólnie z Grupą TAURON wypracowało system certyfikacji, który pozwala firmom kupującym ten produkt umieszczać znak gwarancji sprzedaży ekologicznej energii PTCE na swoich produktach i materiałach promocyjnych.
- **Efekt:** 26 maja 2011 r. posadzono drzewa zakupione ze sprzedaży energii TAURON EKO w Dąbrowie Górniczej



## Realizacja działań strategicznych w zakresie OZE

- Grupa TAURON w ramach działań w zakresie rozwoju OZE zaplanowała szereg inwestycji.
- **Efekt:** Zdefiniowane zostały ścieżki budowy mocy dla energetyki wiatrowej oraz biogazowi jak również w zakresie poprawy efektywności zainstalowanych mocy wytwórczych.

# Siódma zasada deklaracji



Polskie Sieci Elektroenergetyczne  
Operator S.A.

## Zarządzanie generacją wiatrową w KSE

- Ostatnie lata charakteryzuje gwałtowny wzrost mocy zainstalowanej jednostek wytwórczych wykorzystujących energię wiatru. Cechami charakterystycznymi tej generacji są między innymi: duże zróżnicowanie mocy zainstalowanej poszczególnych wiatraków/farm wiatrowych, duże rozproszenie w obszarze KSE oraz błędy prognoz poziomu generowanej mocy wykonywanych z wyprzedzeniem większym niż kilka godzin, znacznie przekraczające błędy prognozy zapotrzebowania na moc w KSE.
- **Efekt:** Podniesienie standardu obserwowalności (w czasie rzeczywistym) poziomu generacji wiatrowej, pozyskanie dodatkowych narzędzi jej prognozowania.



Grupa LOTOS uczestniczy w projekcie InnoEnergy, który ma szansę stać się platformą całkowicie nowych w Polsce inicjatyw z obszaru zrównoważonego rozwoju. Projekt jest odpowiedzią na inicjatywę Komisji Europejskiej w zakresie utworzenia Europejskiego Instytutu Technologii, na którego strukturę składa się sieć „wspólnot wiedzy i innowacji”. Wśród projektów zakwalifikowanych do współpracy znalazł się InnoEnergy. Grupa LOTOS znajduje się w gronie firm i organizacji wspierających realizację projektu. Inicjatywa ma charakter unikalny – jej polscy uczestnicy postawili przede wszystkim na rozwój czystych technologii węglowych. Projekt ma charakter długofalowy, a jego podstawowe cele zgrupowane są w tzw. Trójkącie Innowacji (Badania Naukowe, Edukacja, Innowacja). Efekty projektu będą koncentrowały się na społeczeństwie i zaspokajaniu jego przyszłych potrzeb poprzez trwałą i zrównoważony rozwój.

- **Efekt:** Grupa LOTOS, jako podmiot zainteresowany ograniczeniem emisji gazów cieplarnianych, w tym w szczególności redukcją emisji CO<sub>2</sub>, poszukuje nowoczesnych metod w tym zakresie.

# Siódma zasada deklaracji



## Central Europe Energy Partners (CEEP)

- W 2010 r. w Brukseli podpisano akt założycielski Central Europe Energy Partners (CEEP) – stowarzyszenia o charakterze non-profit, które zrzesza podmioty gospodarcze, naukowo-badawcze i inne organizacje z Europy Centralnej działające w sektorze energii. Prezes Zarządu Grupy LOTOS Paweł Olechnowicz jest Przewodniczącym Rady Dyrektorów organizacji.
- Podstawowym celem funkcjonowania CEEP jest wspieranie procesów integracji sektora energii w Europie Centralnej, związanej z zapewnieniem bezpieczeństwa w tym sektorze. W ramach swoich prac CEEP zajmuje się sprawami takich nośników energii jak: węgiel, gaz, ropa naftowa i paliwa odnawialne, energia jądrowa, konektory gazowe oraz związanymi z ropą naftową i paliwami, mostami energetycznymi, problemami gazów cieplarnianych i składowania CO<sub>2</sub>, magazynowania gazu, ropy i paliw oraz innymi sprawami związanymi z sektorem energii.

- **Efekt:** U podstaw powołania CEEP leży chęć stworzenia platformy porozumienia i współpracy firm, uczelni i placówek naukowych, organizacji oraz instytucji publicznych krajów Europy Środkowej w sprawach bezpieczeństwa energetycznego. Poszerzane są obszary porozumienia i współpracy koncepcyjnej, inwestycyjnej oraz rynkowej. Bezpieczeństwo energetyczne jest wyzwaniem globalnym. CEEP ma charakter otwarty, a jego członkami mogą zostać podmioty gospodarcze, naukowo-badawcze oraz inne organizacje z Europy Centralnej działające w szerokim sektorze energii, którym zależy na reprezentacji przy Unii Europejskiej. Dotyczy to zarówno producentów nośników energii, jak i ich odbiorców oraz całej gospodarki. Inicjatorzy liczą, że docelowo CEEP będzie miało poparcie firm z dziesiątki krajów, które w ostatnich latach wchodziły do UE, czyli Bułgarii, Czech, Estonii, Węgier, Litwy, Łotwy, Rumunii i Słowacji.

# Siódma zasada deklaracji



## Współpraca z AGH

- Akademia Górniczo-Hutnicza jest pierwszą uczelnią techniczną, z którą Operator Gazociągów Przesyłowych GAZ-SYSTEM S.A. rozpoczął współpracę w ramach długofalowego projektu wspierania działań proedukacyjnych. Pierwszą inicjatywą jest przygotowanie dla studentów AGH laboratorium numerycznego logistyki i zarządzania sieciami przesyłowymi w oparciu o zaawansowany symulator przepływu gazu w sieciach. Specjalistyczne oprogramowanie, które umożliwia obliczanie wszystkich procesów zachodzących w systemach gazociągów przesyłowych, wykorzystywane jest na co dzień w spółce. Ważne jest, aby studenci ucząc się korzystali z praktycznych narzędzi.
- **Efekt:** Powstanie międzywydziałowego laboratorium na Wydziale Energetyki i Paliw oraz Wydziale Wiertnictwa Nafty i Gazu Akademii Górniczo-Hutniczej, z którego korzysta 60 studentów.



**GDF SUEZ Energia Polska S.A. prowadzi działania na polu developmentu projektów farm wiatrowych (w tym także rozbudowy aktualnie posiadanych projektów) oraz pozyskiwania gotowych projektów z rynku**

- Planuje się, że do roku 2017 Spółka będzie posiadać farmy wiatrowe o łącznej mocy ponad 550 MW.
- **Efekt:** Farma Wiatrowa Jarogniew – Mołtowo (redukcja CO<sub>2</sub> o 52 797,75 t/rok,), Farma Wiatrowa Wartkowo (redukcja CO<sub>2</sub> o 65 526,5 t/rok), Farma Wiatrowa Pagów (redukcja CO<sub>2</sub> o 126 625,35 t/rok)

# Siódma zasada deklaracji



## Elektrociepłownia Fortum w Częstochowie

- Zakład, będący jedną z najnowocześniejszych elektrociepłowni w tej części Europy, produkuje energię ciepłą (120 MW) i elektryczną (64 MW) w skojarzeniu (kogeneracji) korzystając przy tym w ok. 25% z biomasy. Nowoczesna wysokosprawna technologia z użyciem biomasy przyczynia się do redukcji emisji CO<sub>2</sub>, co zgodne jest z misją korporacji zakładającą, że Fortum będzie w przyszłości bezemisyjnym przedsięwzięciem energetycznym. Fortum współpracuje z władzami samorządowymi na rzecz redukcji tzw. „niskiej emisji”, zachęcając mieszkańców do likwidowania własnych kotłowni i przyłączania się do sieci ciepłowniczych.
- **Efekt:** ograniczenie emisji pyłów i CO<sub>2</sub> (emisja pyłu w elektrociepłowni jest dziesięciokrotnie niższa od dopuszczalnych 30 mg/m<sup>3</sup>)



## Grupa EDF jest liderem w dziedzinie współspalania biomasy

- W 2010: oddanie do użytku kotła do współspalania biomasy w 45% (Czechnice), wdrożenie technologii bezpośredniego podawania biomasy w ECK.
- **Efekt:** W 2010 wykorzystano 900 tys. ton biomasy i wytworzono z niej 1,3 TWh zielonej energii. Dzięki temu obniżono emisję CO<sub>2</sub> o 1,3 mln ton.



## Wymiana starego kotła węglowego na olejowo-gazowy w ECZG, palniki niskoemisyjne (NO<sub>x</sub>).

- **Efekt:** Wyeliminowanie spalania węgla na rzecz gazu ziemnego - spełnienie zastrzonych wymagań standardów emisji przez osiągnięcie efektów ekologicznych: ograniczenie emisji zanieczyszczeń powstających ze spalania węgla, obniżenie emisji NO<sub>x</sub>, SO<sub>x</sub>.

# 8.

*Uznajemy istotność mierzenia naszych celów, starań i wyzwań w kontekście zrównoważonego rozwoju oraz informowania o nich naszych interesariuszy. Nasze działania prowadzone są w przejrzysty, wiarygodny i otwarty sposób, poprzez udostępnianie zarówno ilościowych, jak i jakościowych danych o naszych postępach w kontekście zrównoważonego rozwoju. Będziemy dążyć do prezentowania naszych wyników w postaci raportów, publicznie dostępnych sprawozdań w zakresie społecznym, ekonomicznym i środowiskowym, według powszechnie przyjętych i stosowanych wytycznych.*

# Ósma zasada deklaracji



## Raport Społeczny 2009 GK PGNiG „Odpowiedzialna Energia”

- Raport opisujący dotychczasowe i planowane działania w sześciu strategicznych obszarach zrównoważonego rozwoju GK PGNiG powstał dzięki pracy wielu osób pracujących w spółkach, oddziałach, gazowniach PGNiG.
- **Efekt:** Raport podobnie jak Strategia Zrównoważonego Rozwoju i Odpowiedzialnego Biznesu spełnił rolę edukacyjną. Pozwolił na zebranie i usystematyzowanie wiedzy dotyczącej działań odpowiedzialnych społecznie w całej grupie. Raport „Odpowiedzialna Energia” zdobył po raz drugi wyróżnienie w konkursie FOBu na raporty społeczne



## PGNiG Oddział Operator Systemu Magazynowania – Instrukcja dotycząca uniknięcia zachowań dyskryminacyjnych wobec użytkowników systemu magazynowania

- Instrukcja obowiązuje wszystkich pracowników OSM; określa przedsięwzięcia, jakie należy podjąć, aby zapewnić niedyskryminacyjne traktowanie użytkowników systemu magazynowania (m.in. zasady ochrony informacji prawnie chronionych, które mogłyby naruszać tajemnicę handlową użytkowników systemu magazynowego, itp.)
- **Efekt:** Zapewnienie równoprawnego i niedyskryminacyjnego traktowania Zlecających Usługę Magazynowania (ZUM) i potencjalnych ZUM.

# Ósma zasada deklaracji



## Powołanie Pełnomocnika ds. Etyki (w kwietniu br.)

- Pierwsze kilka tygodni swojej pracy Pełnomocnik ds. Etyki wykorzystał na przygotowanie działań niezbędnych do wdrożenia w naszej firmie Kodeksu Wartości Pracowników i rozpoczęcia regularnej pracy.
- Jego zadaniem w PGNiG SA jest dbałość o przestrzeganie zasad etycznych, umacnianie kultury korporacyjnej opartej na najwyższych standardach etycznych oraz promocja postaw etycznych w Spółce.
- Pełnomocnik będzie m.in. odpowiadał za merytoryczne opracowywanie materiałów służących wewnętrznej i zewnętrznej promocji zasad etyki; analizę potrzeb szkoleniowych pracowników w tym zakresie czy opracowywanie programu szkoleń oraz udzielanie odpowiedzi na zadawane przez pracowników pytania dotyczące zasad etyki obowiązujących w Spółce. Będzie wspierał również pracę Rzeczników Etyki w Spółkach GK PGNiG.

- **Efekt:** Za wcześnie jeszcze na wymienianie konkretnych efektów, ale spodziewamy się, że praca Pełnomocnika i wprowadzenie Kodeksu Wartości przyczyni się do jeszcze pełniejszego stosowania określonych wartości i zasad w działalności biznesowej.



## PGNiG Oddział Centralne Laboratorium Pomiarowo-Badawcze – przeprowadzenie analizy gazu ziemnego z warszawskich gazociągów

- Gaz do analizy pobrano bezpośrednio z instalacji gazu ziemnego w budynku laboratorium; gaz pochodził z pierścienia warszawskiego
- **Efekt:** Informujemy o jakości gazu dostarczanego do odbiorców



# Ósma zasada deklaracji



## Wytyczenie „Strategii społecznej odpowiedzialności biznesu Grupy ENEA”

- Strategia porządkuje dotychczasowe działania i inicjatywy CSR, zwiększa efektywność osiągania celów biznesowych określonych w Strategii Korporacyjnej, nadaje wysoką rangę CSR wewnątrz Grupa ENEA i ujmuje jej wdrażanie w sposób kompleksowy.
- **Efekt:** Przyjęcie Strategii rozpoczęło proces konsekwentnego i usystematyzowanego wdrażania i raportowania praktyk społecznej odpowiedzialności w spółkach należących do Grupy ENEA. Podstawą wdrożenia strategii są oparte o nią plany operacyjne spółek należących do Grupy ENEA. Wdrożenie celów strategicznych w obszarze CSR jest systematycznie monitorowane, a jego wyniki zostaną zaraportowane.



## Zintegrowane raportowanie

W 2010 r. Zarząd Grupy LOTOS podjął decyzję o rozpoczęciu publikowania raportów w pełni integrujących gospodarcze, społeczne i środowiskowe dokonania Grupy Kapitałowej LOTOS. Integracja wydawanych dotychczas osobno raportów finansowych i społecznych, stanowi potwierdzenie faktu traktowania czynników społecznej odpowiedzialności jako fundamentów zarządzania. Poprzez spójny i funkcjonalny kanał komunikacji spółka zamierza dostarczać otoczeniu pełni wiedzy na temat istotnych czynników wpływających na osiągnięte wyniki. W procesie tym Grupa LOTOS wykorzystuje światową metodę raportowania aspektów zrównoważonego rozwoju opracowaną przez Global Reporting Initiative (GRI). Standard GRI gwarantuje możliwość miarodajnej i zobiektywizowanej oceny. GRI ma też zastosowanie w ocenie firmy, jako uczestnika RESPECT Index na warszawskiej GPW.

**Efekt:** Stronę pierwszego zintegrowanego raportu w internecie obejrzało w czasie 6 miesięcy 2010 r. 11,5 tys. użytkowników, z czego osoby odwiedzające stronę z raportem po raz pierwszy stanowiły niemal 70%.

# Ósma zasada deklaracji



Roadmap – droga do przyszłości bez CO<sub>2</sub>. W 2010 roku Fortum rozpoczęło prace nad dokumentem „Roadmap”, opracowanym przez międzynarodowy zespół o nazwie "Climate Changes network", złożony z pracowników firmy

- Celem zespołu było stworzenie planu (mapy drogowej) działań i inwestycji dzięki, którym firma będzie w stanie skutecznie obniżyć emisję CO<sub>2</sub>. Mapa obejmuje swym zasięgiem wszystkie kraje, w których firma prowadzi działalność, a zawarte na niej wytyczne sięgają roku 2050. Poza celami ogólnymi, niektóre kraje (w tym Polska) - mają swoje indywidualne cele. Ogólne cele zostały zatwierdzone i weszły w życie na początku 2011r. (formułowanie celów dla Polski weszło w finalną fazę)
- **Efekt:** ograniczenie emisji CO<sub>2</sub> z własnej produkcji, w dłuższej perspektywie produkcja energii całkowicie wolnej od emisji CO<sub>2</sub> (ogólnodostępne dane w zakresie realizacji celów).



Raport wg. wytycznych Global Compact

- Od lipca 2009 r. GAZ-SYSTEM S.A. jest członkiem Inicjatywy Sekretarza Generalnego ONZ, stosuje jej zasady oraz deklaruje poszanowanie dziesięciu zasad z zakresu przestrzegania praw człowieka, stosunków pracy, ochrony środowiska oraz przeciwdziałania korupcji. GAZ-SYSTEM S.A. po raz pierwszy opracował treść raportu Global Compact na podstawie wytycznych zrównoważonego rozwoju promowanych przez niezależną instytucję Global Reporting Initiative (GRI). Spośród wielu dostępnych wskaźników zostały wybrane te, które odpowiadają rzeczywistości funkcjonowania GAZ-SYSTEM S.A. Spółka deklaruje poziom aplikacji C według wytycznych GRI oraz zamierza kontynuować raportowanie według wyżej wymienionych wytycznych w kolejnych latach.
- **Efekt:** Udostępnienie interesariuszom raportu przygotowanego według wytycznych GRI.

# Ósma zasada deklaracji



Polskie Sieci Elektroenergetyczne  
Operator S.A.

## Raporty o oddziaływaniu przedsięwzięcia na środowisko

- PSE Operator realizuje inwestycje w sieci przesyłowe, które wymagają przed uzyskaniem pozwolenia na budowę, przeprowadzenia oceny oddziaływania na środowisko i na tej podstawie przygotowania raportu oddziaływania przedsięwzięcia na środowisko. W oparciu o powstały raport PSE Operator uzyskuje decyzję o środowiskowych uwarunkowaniach. Raport jest kluczowym elementem oceny oddziaływania na środowisko. Określa oddziaływanie na poszczególne elementy środowiska oraz ludzi przy uwzględnianiu przyjętych przez inwestora rozwiązań lokalizacyjnych, projektowych, technologicznych i organizacyjnych.
- **Efekt:** Wydanie decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach.



## Otwarta komunikacja wewnętrzna i zewnętrzna

- Dotycząca podejmowanych działań w obszarze CSR. Artykuły w mediach, intranetach i magazynie spółki „Wspólna Energia”, Dni Otwarte w spółkach.
- **Efekt:** Poszerzenie wiedzy interesariuszy o prowadzonych działaniach.



## Udział w konferencjach branżowych i rankingach CSR

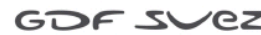
- **Efekt:** Tytuł Lidera Społecznej Odpowiedzialności Dobra Firma 2010, 5. Miejsce (firmy energetyczne) w Rankingu Odpowiedzialnych Firm 2011, udział w konferencjach: Forum Odpowiedzialnego Biznesu, Ogólnokrajowe Forum Etyki.

# Ósma zasada deklaracji



## Strategia funkcjonalna komunikacji i PR dla TPE i Grupy TAURON

- Strategia jest rozwinięciem Strategii biznesowej dla Grupy TAURON i odnosi się do wszystkich sfer związanych z komunikacją (komunikacja zewnętrzna i wewnętrzna, zarządzanie kryzysowe, relacje inwestorskie, CSR, sponsoring).
- **Efekt:** Strategia stała się podstawą wdrożenia:
  - Zasad działalności sponsoringowej w TPE i Grupie TAURON,
  - Metodologii badawczej do doboru, planowania, analizowania i raportowania efektywności działań sponsoringowych,
  - Księgi zarządzania kryzysem,
  - Przyjęto dokument „Dobre praktyki spółek notowanych na GPW”



## Prowadzimy monitoring wielkości emisji zanieczyszczeń, i poboru wody

- Wyniki pomiarów przekazujemy do Urzędu Marszałkowskiego oraz WIOŚ. Coroczne „SPRAWOZDANIE ZARZĄDU Z DZIAŁALNOŚCI SPÓŁKI” zawiera ilościowe oraz jakościowe dane z obszaru ochrony środowiska. Corocznie opracowujemy „PROGRAM OCHRONY ŚRODOWISKA” wyznaczając do realizacji cele i zadania służące zmniejszeniu oddziaływania na środowisko. W przypadku zaistnienia niezgodności, bezzwłocznie informujemy społeczność lokalną, oraz władze o przyczynach wystąpienia niezgodności, oraz o działaniach podejmowanych w celu doprowadzenia do zgodności z wymaganiami.
- **Efekt:** Przyczynianie się do zwiększenia transparentności działań